

DB-001-001428

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Culture : Paper - IX (Core)

(Cultural History of Gujarat : Modern Period)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001428

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નં. ૧ બહુવિકલ્પી પ્રશ્ન (MCQ) છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ MCQ :

૨૦

- (૧) દુર્ગારામ મહેતાએ સમાજસુધારણા માટે કઈ સભાની સ્થાપના કરી ?
(A) સેવાધર્મ સભા (B) માનવધર્મ સભા
(C) વિદ્યાસભા (D) ગુજરાતમિત્ર સભા
- (૨) ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી તરફથી કયું માસિક પ્રકાશિત થતું ?
(A) વેદપ્રકાશ (B) સત્યપ્રકાશ
(C) બુદ્ધિપ્રકાશ (D) ધર્મપ્રકાશ
- (૩) ખેડાનો સત્યાગ્રહ શેના માટે હતો ?
(A) ઓછા પાક (B) વધારે પાક
(C) વધુ મહેસૂલ (D) જમીન આકારણી
- (૪) બોરસદ સત્યાગ્રહ કોના માર્ગદર્શન હેઠળ થયો હતો ?
(A) ગાંધીજી (B) નહેરુ
(C) સરદાર વલ્લભભાઈ (D) ઢેબરભાઈ
- (૫) દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ દ્વારા કઈ લડત શરૂ થઈ ?
(A) સવિનય કાનૂન ભંગ (B) વિદેશનીતિ
(C) રંગભેદની નીતિ (D) અસહકાર

- (૬) ગુજરાતના કયા સ્ટેટે આઝાદી પછી પાકિસ્તાન સાથે જોડાવાનો નિર્ણય કર્યો હતો ?
 (A) ગોંડલ (B) મોરબી
 (C) જૂનાગઢ (D) જામનગર
- (૭) આરઝી હકૂમતની સ્થાપના મુંબઈના કયા ભાગમાં થઈ હતી ?
 (A) માધવબાગ (B) કૃષ્ણબાગ
 (C) રામબાગ (D) રાનીજીબાગ
- (૮) ગુજરાતમાં સર્વોદય વિચારસરણીનો જન્મ કોની વિચારસરણીમાંથી થયો ?
 (A) સરદાર પટેલ (B) ગાંધીજી
 (C) રવિશંકર (D) વિનોબા ભાવે
- (૯) ગુજરાતમાં ભૂદાનયજ્ઞ કોણે ચલાવ્યો ?
 (A) વિનોબા ભાવે (B) સરદાર પટેલ
 (C) ગાંધીજી (D) રવિશંકર
- (૧૦) ગાંધીજીએ માતૃભાષામાં શિક્ષણ મળે તે માટે શું શરૂ કર્યું ?
 (A) વર્ધા યોજના (B) સર્વોદય યોજના
 (C) ગ્રામોત્થાન યોજના (D) ભૂદાન યોજના
- (૧૧) સૌરાષ્ટ્રમાં કેટલાં દેશી રાજ્યો હતાં ?
 (A) 222 (B) 252
 (C) 254 (D) 212
- (૧૨) ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ કન્યાશાળા કોણે શરૂ કરી ?
 (A) ગુજરાત સોસાયટી
 (B) વર્નાક્યુલર સોસાયટી
 (C) બુદ્ધિવર્ધક સોસાયટી
 (D) કન્યાશિક્ષણ સોસાયટી
- (૧૩) ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (A) 1લી મે, 1960
 (B) 1લી જૂન, 1960
 (C) 1લી માર્ચ, 1960
 (D) 1લી જુલાઈ, 1960

(૧૪) અમદાવાદમાં સ્ત્રીઓના આર્થિક સ્વાવલંબન અને અધિકારો માટે કઈ સંસ્થાની સ્થાપના થઈ ?

- (A) જ્યોતિ સંઘ (B) સ્ત્રી સંઘ
(C) મહિલા સંઘ (D) સ્ત્રી અધિકાર સંઘ

(૧૫) તરછોડાયેલી સ્ત્રીઓ માટે ગુજરાતમાં શેની સ્થાપના થઈ ?

- (A) આશ્રમો (B) વિકાસગૃહો
(C) કલ્યાણગૃહો (D) સ્ત્રી સંઘ

(૧૬) દેશમાં એન.સી.સી.ની યોજના ક્યારથી શરૂ થઈ ?

- (A) 1954 (B) 1953
(C) 1960 (D) 1950

(૧૭) સ્વરાજ્ય પછી યુનિવર્સિટી શિક્ષણના વિકાસ માટે કયા પંચની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી ?

- (A) બાળકલ્યાણ પંચ (B) ગાંધી પંચ
(C) રાધાકૃષ્ણન પંચ (D) સરદાર પંચ

(૧૮) વડોદરામાં શેને લગતા કારખાનાંઓ વધુ છે ?

- (A) દવાના (B) તેલના
(C) દાળના (D) કાપડના

(૧૯) અકીકના ઉદ્યોગનું મુખ્ય કેન્દ્ર કયું છે ?

- (A) અમદાવાદ (B) જામનગર
(C) ખંભાત (D) વડોદરા

(૨૦) ગણદેવીમાં શેનાં કારખાનાં વધુ છે ?

- (A) ગોળ (B) ખાંડ
(C) તેલ (D) દાળ

૨ 19મી સદીની ગુજરાતની સામાજિક સુધારણાની પ્રવૃત્તિઓ સમજાવી તેના સુધારકો વિશે જણાવો. ૧૦

અથવા

૨ ગાંધી વિચારધારાના ગુજરાત પર પડેલા પ્રભાવને સમજાવો. ૧૦

૩ આરઝી હકૂમતને વિગતે સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ સયાજીરાવ ગાયકવાડ-૩જાનું ગુજરાતના વિકાસમાં પ્રદાન વિશે જણાવો. ૧૦

૪ કોઈ પણ એક પર ટૂંકનોંધ લખો : ૮

(૧) સામાજિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાતની પ્રગતિ

(૨) મહાગુજરાતની ચળવળ.

૫ કોઈ પણ એક પર ટૂંકનોંધ લખો : ૮

(૧) દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ

(૨) 1942ની ચળવળ

૬ કોઈ પણ બેના ટૂંકા ઉત્તર લખો : ૧૪

(૧) ખેડા અને બોરસદના સત્યાગ્રહ

(૨) દેશી રજવાડાનું વિલીનીકરણ

(૩) નર્મદા યોજના

(૪) વ્યાપાર અને ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાતની પ્રગતિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Question no. 1 is MCQ.
(2) Figures to the right indicate full marks of the questions.

1 MCQ : 20

- (1) Which sabha was established by Durgaram Mehta for social reformation ?
(A) Sevadharmasabha (B) Manavdharmasabha
(C) Vidyasabha (D) Gujaratmitra Sabha
- (2) Which monthly was published by Gujarat Vernacular Society ?
(A) Vedprakash (B) Satyaprakash
(C) Buddhiprakash (D) Dharmaprakash
- (3) What was Kheda Satyagrah for ?
(A) Less crop (B) More crop
(C) More revenue (D) Land survey
- (4) Under whose guidance was Borsad Satyagrah undertaken ?
(A) Gandhiji
(B) Nehru
(C) Sardar Vallabhbhai
(D) Dhebarbhai
- (5) Which struggle began through Dandi March ?
(A) Civil Disobedience (B) Foreign Policy
(C) Racism (D) Non cooperation

- (6) Which state of Gujarat decided to join Pakistan after independence ?
- (A) Gondal (B) Morbi
(C) Junagadh (D) Jamnagar
- (7) In which part of Mumbai was Arzi Hakumat established ?
- (A) Madhavbag (B) Krishnabag
(C) Ramabag (D) Ranijibag
- (8) From whose ideology the idea of Sarvodaya born ?
- (A) Sardar Patel (B) Gandhiji
(C) Ravishankar (D) Vinoba Bhave
- (9) Who led the Bhoomi Yagna in Gujarat ?
- (A) Vinoba Bhave (B) Sardar Patel
(C) Gandhiji (D) Ravi Shankar
- (10) What did Gandhiji do for education in mother-tongue ?
- (A) Vardha Yojna
(B) Sarvoday Yojna
(C) Gramotthan Yojna
(D) Bhudan Yojna
- (11) How many native states were there in Saurashtra ?
- (A) 222 (B) 252
(C) 254 (D) 212
- (12) Who began the first girls' School in Gujarat ?
- (A) Gujarat Society
(B) Vernacular Society
(C) Buddhivardhak Society
(D) Kanyashikshan Society

- (13) When was Gujarat State formed ?
(A) 1st May, 1960   (B) 1st June, 1960
(C) 1st March, 1960   (D) 1st July, 1960
- (14) Which organization was formed for the economic independence and rights of women in Ahmedabad ?
(A) Jyoti Sangh
(B) Stri Sangh
(C) Mahila Sangh
(D) Stri Adhikar Sangh
- (15) What was established for the abandoned women in Gujarat ?
(A) Ashrams   (B) Vikas Gruh
(C) Kalyan Gruh   (D) Stri Sangh
- (16) When did the NCC project begin in the country ?
(A) 1954   (B) 1953
(C) 1960   (D) 1950
- (17) Which commission was formed for the development in University education after independence ?
(A) Child Welfare   (B) Gandhiji
(C) Radhakrishnan   (D) Sardar
- (18) Which of the following factories are more in Vadodara ?
(A) Medicine   (B) Oil
(C) Dal   (D) Clothing
- (19) Which is the main centre of agate ?
(A) Ahmedabad   (B) Jamnagar
(C) Khambhat   (D) Vadodara
- (20) Which factories are more in Gandevi ?
(A) Jaggery   (B) Sugar
(C) Oil   (D) Dal

2 Explain social reform movement of Gujarat in 19th Century and write on its reformers. 10

OR

2 Explain impact of Gandhian thoughts on Gujarat. 10

3 Describe in detail – “Arzi Hukumat”. 10

OR

3 Describe contribution of Sayajirao Gaekwad-3rd in development of Gujarat. 10

4 Write short note on any **one** : 8

(i) Progress of Modern Gujarat on social front

(ii) Movement of Maha Gujarat.

5 Write short note on any **one** : 8

(i) Dandi March Satyagrah

(ii) 1942 movement.

6 Answer in brief on any **two** : 14

(i) Kheda and Borsad Satyagrahs

(ii) Merger of Princely States

(iii) Narmada Yojana

(iv) Progress of Modern Gujarat in Trade and Industrial field.